

Τεχνολογικά προηγμένοι οι κάτοικοι Αιγαίου και Κρήτης από την 4η χιλιετία π.Χ.

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Προηγμένη γνώση της τεχνολογίας ήδη από την 4η χιλιετία πΧ φαίνεται πως είχαν οι κάτοικοι του Αιγαίου και της Κρήτης. Αυτό διαπίστωσαν ο ερευνητής αιγαιακών γραφών Μηνάς Τσικριτσής και ο καθηγητής Φυσικής Διαστήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών Ξενοφών Μουσάς, μελετώντας τα προϊστορικά κυκλαδικά τηγανόσχημα σκεύη που εμφανίζονται στον αιγαιακό πολιτισμό.

Ήδη κατά την Πρωτοκυκλαδική I και II περίοδο, οι κάτοικοι του Αιγαίου και της Κρήτης χρησιμοποιούσαν πολύπλοκα και ακριβή ημερολόγια βασισμένα όχι μόνο στις περιοδικότητες του Ήλιου και της Σελήνης, όπως οι υπόλοιποι λαοί, αλλά και σε προηγμένες γνώσεις των κινήσεων των πλανητών, στις περιοδικότητές τους σε σχέση με τη Γη, ακόμη και στις φάσεις της Αφροδίτης, που φαίνεται ότι χρησίμευαν ως ημερολόγιο κύησης και πρόβλεψης της ημερομηνίας γέννησης του ατόμου.

Τα κυκλαδικά τηγανόσχημα σκεύη, που εμφανίζονται στον αιγαιακό πολιτισμό έχουν διχαλωτή ή τετράπλευρη λαβή, ενώ ο πυθμένας τους στην πίσω πλευρά φέρει συνήθως εγχάρακτη διακόσμηση με ομόκεντρους κύκλους, απλές ή

τρέχουσες σπείρες, ακτινωτά μοτίβα, ενίοτε δε και απεικονίσεις κωπήλατων πλοίων.

Όπως επισημαίνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Τσικριτσής, τα στίγματα και οι γραμμές, αλλά και τα άλλα σύμβολα που συχνά εμφανίζονται στα τηγανόσχημα, όπως οι έλικες, αντιπροσωπεύουν συνήθως ημέρες, επταήμερα ή μήνες, αλλά και άλλες χρονικές περιόδους, ενίοτε με βάση έναν αριθμό που βρίσκεται στο κέντρο του τηγανόσχημου. «Τα ημερολόγια αυτά βρίσκονται σε όλα τα τηγανόσχημα στα οποία είχαμε πρόσβαση, είτε σε προθήκες μουσείων, είτε από τη βιβλιογραφία, τα αρχαιότερα από τα οποία χρονολογούνται την 4η χιλιετία πΧ» προσθέτει.

Κατά την έρευνα διαπιστώθηκε «ότι τα περισσότερα τηγανόσχημα (σχεδόν τα μισά) έχουν τις περιοδικότητες της Αφροδίτης, η σημαντικότερη από τις οποίες είναι η οκταετηρίς, με 99 μήνες και πέντε συνοδικές περιόδους της Αφροδίτης, με πολύ σημαντική εξ αυτών την περίοδο των εννέα μηνών, μιας εκ των φάσεων της Αφροδίτης που επειδή συμπίπτει με την περίοδο κύησης των γυναικών ο πλανήτης αυτός συνδέεται πολύ λογικά με τη γονιμότητα» υπογραμμίζει ο κ. Τσικριτσής.

Ο ίδιος παρατηρεί ότι τα τηγανόσχημα που έχουν τις περιοδικότητες του πλανήτη Αφροδίτη έχουν και πολύ σχηματικά την απεικόνιση του εφηβαίου, των εξωτερικών γεννητικών οργάνων της γυναίκας. Τα τηγανόσχημα της Αφροδίτης έχουν συνήθως αστέρι με οκτώ ή πέντε ακτίνες, που αντιστοιχούν στις πέντε συνοδικές περιόδους της Αφροδίτης σε μια οκταετηρίδα, ενώ τηγανόσχημο με την περίοδο του Δία έχει δωδεκάκτινο αστέρι που αντιστοιχεί με την περίοδο των 12 ετών του πλανήτη αυτού.

Τα πορίσματα της μελέτης τους παρουσίασαν οι δύο ερευνητές σε εισήγησή τους που παρουσιάστηκε σήμερα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο πλαίσιο του 3ου Επιστημονικού Συνεδρίου «Φιλοσοφία και Κοσμολογία», που συνδιοργανώνουν η Ελληνική Εταιρεία Φιλοσοφικών Μελετών και η Ένωση Ελλήνων Φυσικών.

Πηγή:ΑΠΕ-ΜΠΕ- kathimerini.gr